

Pla Estratègic d'Activitat Econòmica del Garraf

L'addenda estratègica

Els 7 eixos del Pla Estratègic d'Activitat Econòmica del Garraf es basen en els sectors d'activitat més contributius a l'economia de la comarca. Aquest procediment permet un tractament enfocat a les fortaleses i les oportunitats de creixement que ens ofereix la comarca.

Aquest planejament distributiu requereix ser completat amb altres vectors d'actuació que són igualment claus per al devenir de l'entorn. La mobilitat, la sostenibilitat i el compromís social són tres codis del Pla Estratègic que mereixen un tractament a part.

L'addenda estratègica té el propòsit d'apuntar assignatures ineludibles per a l'equilibri social i econòmic de la comarca. Són matèries que no es poden aparcar i que haurien de prioritzar l'agenda política dels propers anys.

La mobilitat

Les infraestructures viàries, la tracció elèctrica i el transport públic són tres capítols de màxima peremptorietat.

1

En el marc de **la línia orbital del ferrocarril**, el projecte del tram que uniria les poblacions del Garraf i l'Alt Penedès ha de sotmetre's a una avaluació rigorosa. Cal posar al dia l'estudi de viabilitat pel que fa als aspectes tècnics i pressupostaris, sí, però alhora cal sobreposar la necessitat creixent d'un traçat ferroviari que completi el perímetre de la regió metropolitana tot alleujant el mapa radial. Aquesta infraestructura comportaria de retruc l'optimització del traçat en el seu pas pel municipi de Vilanova i la Geltrú i, a més, connectaria Sant Pere de Ribes al sistema ferroviari.

Avui dia el servei de transport públic entre les comarques de l'Alt Penedès i el Garraf es redueix a les línies d'autobusos. La seva freqüència i la durada del trajecte no cobreixen les necessitats dels usuaris potencials, que han de decantar-se pel vehicle particular. El creixement de la població (per damunt del 40% en els darrers 20 anys) ha multiplicat el nombre de desplaçaments per motius laborals, comercials, d'estudis i de lleure entre les dues comarques; encara més, per motius sanitaris arran de la conjunció dels dos consorcis. Cal una resposta imminent.

Una opció plausible a curt termini és la posada en marxa de **línies d'autobús de tracció elèctrica**, amb itineraris circulars i amb freqüències suficients, que uneixin els centres docents, universitaris i sociosanitaris de l'Alt Penedès i el Garraf, així com trajectes que vinculin els polígons d'activitat econòmica. Aquesta iniciativa es podria promoure de manera mancomunada des dels consells comarcals amb fons europeus i autonòmics.

La mobilitat sostenible és un dels grans reptes del futur immediat. L'adopció de tracció elèctrica -molt aviat, també amb propulsió d'hidrogen- en els vehicles de transport públic es farà progressiva i coincidirà amb la renovació de les flotes. També l'automòbil privat avança amb determinació vers el motor sense combustió. Davant d'això la comarca del Garraf ha de planificar amb celeritat **el mapa de punts de recàrrega i d'abastament energètic** per tal de cobrir la demanda dels residents però també per donar resposta als visitants i turistes atrets per la nostra destinació.

La sostenibilitat rodada també té a veure amb els **vehicles de mobilitat personal** (VMP). El seu auge s'ha de correspondre amb l'execució de vialets adequats per al seu ús, que connectin els nuclis urbans amb els polígons i amb les zones d'equipaments. La comarcalització d'una xarxa d'itineraris afavoriria, a més, l'addició d'un atractiu turístic.

En una altra direcció, les noves tecnologies aplicades al servei dels taxis dona l'oportunitat de crear el que s'anomena una **àrea de prestació conjunta**. D'aquesta manera es podrien cobrir les puntes de demanda a qualsevol municipi de la comarca i es milloraria l'oferta existent per als visitants, i també per als residents de major edat, que cada vegada són més. El servei de taxis es fa més exigent per l'auge d'esdeveniments congressuals i convocatòries diverses. Bona part dels professionals - que representen cinc dels municipis del Garraf- ja estan d'acord.

La sostenibilitat

L'[Agenda 2030](#) per al Desenvolupament sostenible, proposada des de l'ONU i plantejada com un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, té com a doctrina que el repte major del món actual és la supressió de la pobresa i que, si no s'aconsegueix, no hi haurà un desenvolupament sostenible. L'Agenda proposa un nombre de 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), amb 169 fites que incideixen en els àmbits econòmic, social i ambiental.

El [Pacte Verd Europeu](#), aprovat per la Comissió Europea, pretén que Europa esdevingui d'aquí al 2050 el primer continent climàticament neutre impulsant l'economia, millorant la salut i la qualitat de vida de la gent i preservant la naturalesa sense deixar a ningú enrere. El document és un full de ruta per fer sostenible l'economia europea transformant els reptes climàtics i ambientals en oportunitats en tots els àmbits polítics i fent una transició verda justa i integradora per a tothom.

La comarca del Garraf ha de fer seus aquests reptes per la sostenibilitat social i ambiental i ha d'avançar amb decisió per consolidar-se com un territori en el què les línies vermelles esdevinguin verdes. Amb la mateixa voluntat de l'Agenda 2030 i el Pacte Verd Europeu, cal abordar a escala local -que és la de major proximitat amb la ciutadania i les institucions- un **pacte comarcal per la sostenibilitat**, amb el compromís de les persones i dels col·lectius de tota la societat del Garraf.

Més enllà d'aquest exercici de complicitats, des de la comarca cal avaluar aspectes clau per al desenvolupament com ho són els subministraments d'aigua i la generació d'energies renovables. Si bé és cert que aquests temes s'estan tractant des de les municipalitats, en molts casos la gestió consorciada pot aportar solucions més eficients i assequibles. És el moment de promoure una **unitat comarcal de l'energia** que planifiqui, consensuï i executi directrius pal·liatives i proactives.

El compromís social

Fer de la comarca del Garraf un **entorn inclusiu i responsable** en el què s'implantin els valors de l'equitat, la igualtat d'oportunitats, la integració de col·lectius vulnerables i la solidaritat és un dels codis ineluctables i alhora ha de ser la brúixola que orienti el devenir d'aquesta societat.

S'està realitzant una bona labor en les etapes de l'ensenyament obligatori, en les què l'alumnat aprèn a interpretar l'assignatura del compromís social. Cal estendre aquesta praxi i reiterar-la en els segments de l'educació post-obligatòria, amb l'establiment als mateixos centres i a d'altres organitzacions d'**unitats de compromís social** que promoguin les bones pràctiques.

Més enllà de l'àmbit educatiu, el conjunt de la societat de la comarca ha de ser partícip i solidari d'una **Carta del compromís social al Garraf** en la què s'expressin tots aquests valors.

El Pla territorial parcial del Penedès

L'actual procés de redacció del [Pla territorial parcial del Penedès](#) està en una fase prèvia en la què es proposen "tres sistemes territorials: espais oberts, assentaments i infraestructures de mobilitat, com també el paisatge, entès com a disciplina transversal." El Pla considera el seu horitzó temporal en l'any 2038.

En aquest moment, no s'entreu que el pla territorial contradigui les propostes formulades en el Pla Estratègic d'Activitat Econòmica del Garraf; en bona part, coincideixen els enfocaments. En tot cas, el pla territorial es centra en el propòsit d'ordenar el mapa físic del Penedès i no té vocació d'atendre la projecció econòmica de l'entorn ni resoldre les inestabilitats que es palesen.

Convé tenir en compte que les realitats de cada comarca no són les mateixes i tampoc ho són els factors de creixement i les bases d'equilibri. Les determinacions del pla territorial s'haurien de consignar tenint en compte aquesta heterogeneïtat del territori i buscant denominadors comuns i coadjuvants; en cap cas, excloents.

El Pla Estratègic de la Regió Metropolitana de Barcelona

El [Pla Estratègic Metropolità de Barcelona](#) és un instrument per identificar les necessitats i potencialitats del territori a mitjà termini, preveure les tendències i amenaces i fer propostes per afrontar el futur en les millors condicions. Actualment, s'està impulsant "Barcelona Demà. Compromís Metropolità 2030", el nou pla estratègic per a la ciutat real: la metròpoli dels 5 milions d'habitants.

L'onatge metropolità arriba al Garraf i des de la comarca cal activar tots els sentits per participar amb determinació en el planejament i procurar els millors encaixos, particularment en termes de mobilitat i dinàmiques poblacionals, però també pel que fa a l'assentament de noves infraestructures i la nova gestió dels recursos energètics.

Els *flagships* del Pla Estratègic

Es fa difícil destacar les propostes més significatives entre totes les que es formulen en el Pla Estratègic d'Activitat Econòmica del Garraf. Les dades numèriques es resumeixen en 6 codis, 7 eixos, 44 directrius i 233 accions o instruccions. Aquesta mateixa addenda aporta altres reptes i tots ells mereixen un tractament exprés.

Destaquem la novetat del procés participatiu, per la manera com s'ha portat a terme i també pel fet que s'hi han implicat la pràctica totalitat de les entitats del teixit econòmic. A més, el web [plaestrategic.cat](#) ha ajudat a una major transparència i un màxim rigor pel que fa als procediments i la informació.

4

La lletra majúscula d'aquest Pla Estratègic cal aplicar-la a dues idees emergents: la comarcalitat i la col·laboració. Cal considerar aquests dos conceptes com els *flagships* de la nostra estratègia 2021 / 2025.

La idea de **comarcalitat** té una significació molt especial perquè suposa, potser per primera vegada, la possibilitat d'actuar conjuntament per resoldre problemes col·lectius i abordar reptes comuns.

El concepte de **col·laboració** té dos vectors: d'una banda, la cooperació publicoprivada; d'altra, l'entesa entre les administracions locals en termes de coproducció, sense que cap de les parts hagi de renunciar a res que li sigui propi.

La roda motriu d'aquest gran projecte estratègic és el **compromís** que assumeixen les institucions i les entitats que componen l'econosistema comarcal. Que es portin a terme les accions que es proposen en el Pla depèn sobretot d'aquest compromís, i de la generositat de tots els actors.

Ens queda el gran repte, sense el qual aquest Pla Estratègic pot quedar a la prestatgeria dels projectes. Aquest no és altre que la **governança**, entesa en termes d'activació, coordinació i seguiment.